

σταται εἰς τὸ εὐρίσκειν τὰ πείθοντα ἐπιχειρήματα, ἐνθυμήματα, καὶ ὅτι ὁ ῥήτωρ ὀφείλει νὰ γινώσκῃ τὴν ψυχολογίαν τῶν παθῶν, ὅπως ἀρυσθῇ καταλλήλως τὰ ἐνθυμήματα.

Εἰς τὰς 40 σελίδας τοῦ βιβλίου τούτου, συνεπυκνώθη τόση πληθὺς λεπτοτάτων καὶ εὐφυστάτων παρατηρήσεων, ὅσας δὲν εὐρίσκει τις εἰς δλοκλήρους τόμους τῶν συγχρόνων ἠθικολόγων. Διὸ προσφυέστατα ὁ Κικέρων ὠνόμασε τὸν Ἀριστοτέλη ποταμὸν χρυσοῦ ῥέοντος.

Ἰδοὺ ἐν ἐλευθέρᾳ παραφράσει αἱ σχετικαὶ περικοπαί :

«Κάτι παθαίνουν βέβαια ὑπὸ τοῦ πλούτου οἱ κτήτορές του. Γίνονται οἰηματῖαι καὶ περιφρονηταὶ τῶν ἄλλων καὶ φέρονται οὕτω πρὸς πάντας, ὥς ἐὰν ἦσαν τὰ πάντα ἀγοραστὰ (ὦνια) διὰ χρημάτων. Γίνονται τρυφηλοὶ ὥς ἐκδοτοὶ εἰς τρυφὰς καὶ ἀκολασίας, καὶ ξιπασμένοι (σαλάκωνες) ὥς πιστεύοντες ὅτι ὅλοι τοὺς ζηλεύουν καὶ τοὺς θαυμάζουν. Διότι, τι ἀγαπᾷ καὶ θαυμάζει κανεὶς, νομίζει ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίσης ἀγαποῦν καὶ θαυμάζουν.

«Καὶ τοῦτο ἴσως εὐλόγως πάσχουν· διότι πολλοὶ προστρέχουν εἰς τοὺς πλουσίους παρακαλοῦντες καὶ κολακεύοντες αὐτοὺς χάριν ἰδίων ἀναγκῶν. Διὸ λέγεται ὅτι ὁ ποιητὴς Σιμωνίδης εἰς τὴν ἐρώτησιν τῆς γυναικὸς τοῦ Ἰέρωνος : τί θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἦνέ τις σοφὸς ἢ πλούσιος ; ἀπήντησεν : «Πλούσιος, διότι εἰς τὴν αὐλήν τοῦ πλουσίου ἔρχονται οἱ σοφοί».

«Ἀγαπᾷ ἐπίσης ὁ πλούσιος νὰ γίνῃ ἄρχων, πεποιθὼς ὅτι εἶνε ἱκανὸς εἰς τὸ ἄρχειν καθὼς καὶ εἰς ὅλα. Ἐν γένει ἔχει τὸ ἦθος ἀνοήτου εὐδαιμόμονος, διότι τὴν εὐδαιμονίαν του στηρίζει ἐπὶ τοῦ πλούτου καὶ ἀρέσκεται νὰ τὴν ἐπιδεικνύῃ. Διὸ καὶ τὰ ἐγκλήματα, εἰς ἃ συνήθως ῥέπει, εἶνε ἡ ὕβρις, ἡ περιφρόνησις καὶ ἡ μοιχεία.

«Τῶν ἀρχαιοπλοῦτων διαφέρουν οἱ νεόπλοῦτοι κατὰ τοῦτο ὅτι τὰ κακὰ παρ' αὐτοῖς εἶνε φαυλότερα. Ὁ νεόπλοῦτος ἔχει ἀπαιδευσίαν πλούτου : «ἀπαιδευσία πλούτου τὸ νεόπλοῦτον εἶναι», διὸ εἶνε μισητότερος καὶ κακολογεῖται περισσότερον. Ὁ χρόνος προσδίδει εἰς τὸν ἀρχαιοπλοῦτον ποιόν τι σέβας καὶ αὐθεντίαν, διότι, τι φαίνεται διαρκῶς τὸ αὐτό, μετέχει πῶς ἀληθείας, ἐν ᾧ τὸ πρόσφατον τὸ περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀλλοιωτοῦ μετέχει ψεύδους. Ἐνεκα τούτου ὁ ἀρχαιοπλοῦτος ἔχει ποιάν τινα ἐπιβλητικότητα».

Ἐν Κων πόλει

ΓΕΩΡΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΝΣ
Δικηγόρος

ANIMA RERUM

Κατάρτι, ποῦ σὲ δέρνουνε τοῦ ὠκεανοῦ οἱ ἀνέμοι,
τοῦ λόγγου πράσινο δενδρὶ σκληρὰ ξερριζωμένο,
τ' εἶν' ἡ χλωράδα ἡ μυστικὴ ποῦ στὴν κορφὴ σου τρέμει ;
—Νὰ ξαποστάσῃ ἐκάθησε πουλάκι πλανημένο.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ